

ABC

NOWINY CODZIENNE

Nr. 304

Warszawa, piątek 23 października 1936 r.

Rok XI

Wielkie manifestacje młodzieży narodowej „Opieramy się na deklaracji z 1934 roku!”

Tłumy na zebraniu Nar. Zw. Młodzieży Radykalnej

W czwartek na Politechnice odbyło się inauguracyjne zebranie Związku Narodowego Polskiej Młodzieży Radykalnej. Zebranie poprzedziła msza święta odprawiona o godz. 9-ej w kościele Zbawiciela.

Około godz. 1-ej tłum młodzieży zapelniał większą aulę Politechniki. Na podium zasiadło kierownictwo Związku w osobach: preza Tadeusza Salskiego, Jana Fabianowskiego, Jerzego Klukowskiego i Jerzego Prackiego.

W pierwszych rzędach zajęli miejsca, rektor Zawadzki, kurator prof. Warchałowski i przedstawiciele senatu Politechniki.

Zebranie otworzył Tadeusz Salski, witając przybyłych. Prof. Warchałowski w swoim przemówieniu podkreślił znaczenie prac ideowo-wychowawczych i życzył Związkowi jak najlepszych rezultatów prac.

Przedstawiciel Zw. Nar. Pol. Mł. Radykalnej Uniwersytetu Mossakowski wygłosił przemówienie nie powitalne, wyrażając radość, że znowu Uniwersytet i Politechnika wystąpić mogą na zewnątrz do wspólnej pracy, stając w szeregach ramię przy ramieniu.

Prezes Bratniej Pomocy Mirosław Ostromecki witał zebranych imieniem polskich stowarzyszeń akademickich, podkreślając wagę chwili powrotu do form pracy ideowej, ujętej w zewnętrzne formy organizacyjne.

Henryk Wośński wygłosił referat o walce z komunizmem, do jakiej staje młode pokolenie narodowe. Zakończył przemówienie słowami: „Nadchodzi chwila, gdy trzeba się zdecydować. Dziś nie ma miejsca w Polsce dla ludzi niezdecydowanych. Miejsce każdego prawego Polaka jest w Obozie Narodowym. Żadne dywersyjne poczynania graczy politycznych, którzy złób swój mają tylko na celu, nie powinny go zwodzić. Naczelnym więc zadaniem Związku jest wychowanie w pełni świadomych przyszłych żołnierzy organizacji politycznej Narodu”.

Po referacie ideowym, sekretarz Związku Jerzy Klukowski, odczytał deklarację ideową: „Na gruzach obecnego ustroju partyjnego musi powstać wielka organizacja Narodu, oparta na idei narodowo-radykalnej i obejmująca wszystkich zdrowo i uczciwie myślących Polaków. Dla tego też młodzież akademicka, jako awangarda i pionierka nowego ładu narodowego w Polsce, powołała do życia Narodowy Związek Polskiej Młodzieży Radykalnej, jako organizację ideowo - wychowawczą”.

Narodowy Związek Polskiej Mł. Radykalnej, stojąc na gruncie zasad katolickich i wychodząc z założenia, że w państwie polskim gospodarzem winien być Naród Polski, zorganizowany jako jedna, niepodzielna całość, opiera się w tej pracy wychowawczej na zasadach deklaracji z dnia 14 kwietnia 1934 r.”

Zebrani wysłuchali deklaracji

stojąc. Na zakończenie odśpiewano Hymn Młodych.

Manewry policyjne

W dniu 22 b. m. na ul. Lwowskiej pojawiły się w godzinach popołudniowych pancernka, motopompa i buda policyjna. Manewry te dziwnie zbiegły się z inauguracyjnym zebraniem Związku Narodowego Polskiej Młodzieży Radykalnej na Politechnice. W godzinach porannych analogicz-

ne manewry odbyły się na ul. Rakowieckiej.

Zebranie informacyjne na S.G.G.W.

Wczoraj o godz. 11-ej na S. G. G. W. odbyło się zebranie informacyjne Bratniej Pomocy. Zebranie zagał prezes p. Paclawski, następnie przemówił rektor J. Miklaszewski, wyrażając pełne uznanie i życzliwość w imieniu swoim i senatu dla działalności Bratniej Pomocy. Przedstawiciel

młodzieży p. Bogusławski mówił o prądach polityczno - ideowych wśród młodzieży i wszelkich organizacjach akademickich. P. Jan Szczęsny zabierając głos imieniem organizacji katolickich, mówił o realizacji ślubów Jasnogórskich. Wiceprezes Bratniej Pomocy, p. Łazarewicz, omówił działalność samopomocową i organizację Bratniaka.

(Sprawozdanie z zebrania informacyjnego na U. W. podajemy na str. 3-ej).

Groźba wojny europejskiej

Sowiety zbroją czerwoną Hiszpanię

Niemcy i Włochy nie pozostaną obojętne

PARYŻ 22.10. „Gringoire” dowiadyuje się, że w ostatnich dniach odbyło się na Kremlu pod przewodnictwem Mołotowa posiedzenie biura politycznego, na którym powzięte zostały nadzwyczaj daleko idące decyzje, które doprowadzić mogą do zakłócenia pokoju w Europie.

Pomimo protestu oficerów sowieckiego sztabu generalnego, którzy obawiają się naruszenia własnych rezerw materiału woj-

jennego, marszałek Woroszyłow wydał rozkaz wysłania wielkich ilości materiału wojennego do Barcelony. W transportach tych ma się znajdować 5000 ciężkich i lekkich karabinów maszynowych, 300 armat z odpowiednim zapasem amunicji, sto samolotów bombowych i myśliwskich, którym towarzyszyć ma 40 lotników sowieckich. Poza tym do Katalonii ma być wysłanych 10 oficerów artylerii sowieckiej oraz 15 speców propagandy wojskowej, którzy mają zająć się utworzeniem służby prasowej i rozpowszechnianiem ulotek. Spodziewany jest również wyjazd 20 oficerów sztabu głównego, co już stanowić będzie oficjalne włączenie się do operacji wojskowych, prowadzonych przez Katalonię.

Depeze innych źródeł stwierdzają niedwuznacznie, że rewelacje „Gringoire”, zazwyczaj doskonale poinformowanego odpowiadają prawdzie. Stwarza to dla pokoju europejskiego niezmierną groźbę, ponieważ nie ulega

wątpliwości, że ani Niemcy, ani Włochy nie będą patrzeć obojętnie na transporty materiału wojennego idące z Rosji do Hiszpanii. Komunizm rosyjski gra na dal rolę podpalacza świata.

Dalsze nominacje w wojsku

W dn. 11 listopada oprócz nominacji gen. Sosnkowskiego będą mianowani generałami broni również inspektorzy armii gen. Dąb - Biernacki. Gen. Sosnkowski, Smigły - Rydz, Berbecki i Biernacki byli dotąd generałami dywizji, mianowani w roku 1921-ym. Oprócz tych nominacji ma być mianowanych kilku generałów dywizji i kilku generałów brygad.

Uspołecznic produkcję węgla

Dnia 23 b. m. rozpoczynają się obrady komisji porozumiewawczej pracowników i pracodawców w górnictwie. Będą one dotyczyć paragrafu 4 umowy zbiorowej, t. j. czasu pracy, gdyż kongres rad zakładowych przemysłu górniczego, pod naciskiem uchwał międzynarodowego kongresu górników w Pradze, wystąpił o skrócenie czasu pracy do 6 godzin.

Cała prasa socjalistyczna, wszelkich odcieni i odłamów, rozwinęła już kampanię za wprowadzeniem 6-godzinnego dnia pracy wysuwając argument, że pozwoli to na zatrudnienie 20.000 robotników, zwiększając ogólną sumę wypłat za robociznę o nie całe 27 milionów złotych.

Odpowiedziały na to oczywiście z drugiej strony wszystkie organy „Lewiatana”, a zapewne poszły w ruch również inne sposoby i środki. Tutaj

obliczono znów, że zwiększenie kosztów wyniesie nie 27 a 85 milionów złotych, że „z jakiegokolwiek strony rozpatrywać sprawę 6-godzinnego dnia pracy, zawsze ukazują się realne straty i to straty nie tylko kopalń węgla, lecz i całego gospodarstwa”.

Spotkały się w starciu dwa przeciwne obozy ginącego świata, walcząc beznadziejnie — kapitalizm w obronie swego pasożytniczego stanowiska — socjalizm na demagogiczny rozkaz Międzynarodówki.

Praca górnika, pod ziemią wśród trudnych warunków, jest niewątpliwie jedną z najcięższych i musi być, jak każda praca, słusznie i godziwie wynagradzana — z drugiej strony cena węgla, jako produktu wytwarzającego energię i ciepło, decyduje nie tylko o budżetach rodzin urzędniczych czy robotniczych, ale również o istnieniu i opłaca-

ności całej gałęzi przemysłu.

Nie mogąc pozwolić, by koszty kartelowej polityki wysokich cen węgla płaciło białe społeczeństwo, bądź pracujący przy jego wydobyciu górnicy — widzimy jedynie słuszne załatwienie tej sprawy: uspołecznienie produkcji węgla.

Legenda o deficytowej gospodarce kopalń węgla jest tylko legendą. Kopalnia po odliczeniu wszelkich skont i rabatów otrzymuje 11.67 zł. za tonnę węgla, hurtownik płaci zaś 24.10 zł. Różnica, via znajdujące się między hurtownikiem a kopalnią biuro sprzedawcy koncernu węglowego, wędruje do kieszeni właścicieli kopalń. Przemysł węglowy, znajdujący się całkowicie w rękach obcych, dba jedynie o swoje zyski, kalkulując na najwyższych kosztach produkcji, a z uwagi na to, że węgiel jest podstawowym czynnikiem wszelkiej produkcji, zy-

KI ZŁOŚLIWY ZŁOCZYŃCA,
ZENICZNE PODPAŁA STOGI,
I AM SIĘ WIJE NIEBIESKICH
W ROZPĄCZY CZŁOWIEK UBOGI”.
„JAKAŚ MORDERCZA ZARAZA
Z GŁODEM ZAWIERA PRZYMIERZE,
NA PRZEPEŁNIONYCH CMENTARZACH
KRZYŻE SIĘ WZNOŚĄ ŚWIEŻE”.

Jan Kasprowicz
„Księga Ubogich”.

Sensacyjne wznowienie śledztwa

w sprawie tajemniczej śmierci ś.p. Turanta

Głośna była przed kilku miesiącami sprawa tajemniczego zgonu mieszkańca Wilanowa, Szczepana Turanta, którego po zatrzymaniu przez policję znaleziono następnie w areszcie nie dającego znaku życia.

Rodzina Turanta wniosła skargę w tej sprawie do prokuratury. Podjęte śledztwo nie dostarczyło jednakże żadnych dowodów wska-

zujących, że śmierć Turanta nastąpiła z obcej ręki, wobec czego umorzono je.

Rodzina zmarłego nie dała jednakże za wygrane i wniosła zażalenie do sądu okręgowego w Warszawie. Obecnie sąd okręgowy postanowił nakazać wznowienie śledztwa i zbadanie 17 dodatkowych świadków na okoliczności poprzedzające tajemniczy zgon Turanta.

Pełną labelę loterii podajemy na str. 4-ej

Kat Braun wyjechał do Rzeszowa Stracenie mordercy służącej

Kancelaria cywilna P. Prezydenta R. P. zakomunikowała Ministerstwu Sprawiedliwości, iż podanie o łaskę zgłoszone przez skazanego w Rzeszowie na karę śmierci Stanisława Tyszkę zostało bez uwzględnienia.

Stanisław Tyszko skazany został na karę główną za dokonanie w drugiej połowie kwietnia

r. b. mordu rabunkowego na osobie 18-letniej służącej w Rzeszowie, Józefy Walnej.

Powiadomiono w drodze telegraficznej o decyzji P. Prez. Rzplitej prokuratury sądu okręgowego w Rzeszowie. Dziś wyjeżdża do Rzeszowa wykonawca wyroku sprawiedliwości kat Braun.

Naval Carnero zdobyte przez powstańców Droga do Madrytu stoi otworem Wojska czerwone cofają się w rozsypce

SEWILLA, 22. 10. — Oddziały

gen. Mola zajęły we środę popołudniu miejscowość Naval Carnero, ważną bazę operacyjną wojsk czerwonych. Naval Carnero znajduje się w odległości zaledwie 30 km. od Madrytu. Oddziały czerwone uległy rozbięciu i cofają się w popłochu, pozostawiając na placu boju wielką ilość materiału wojennego. Podczas walk stracono 2 samoloty rządowe. Zajęcie miejscowości Naval

Carnero stanowi poważny sukces powstańców. Droga na Madryt stoi otworem.

Oddziały wojsk narodowych zajęły również miejscowość Villamanta. Wczoraj wieczorem rozpoczęł się atak wojsk powstańczych na Eskurial.

Wojska powstańcze znajdują się obecnie o 23 km. od Madrytu. Zwycięska ofenzywa na Madryt wywołała popłoch w kołach rządowych, które gorączkowo

przygotowują się do ewakuacji stolicy. Już teraz oprócz prezydenta Azany również 4-ch członków rządu madryckiego znajdują się w Barcelonie. Wojska czerwone są zaopatrywane w broń i amunicję pochodzącą z Sowietów i Francji. Setki milionów pesetów złotych wywieziono do Banku Francuskiego. W miarodajnych sferach madryckich panuje wielkie przygnębienie. Wojska narodowe zajęły ważny węzeł kolejowy na zachód od Huesca. Miejscowość ta posiada wielkie znaczenie strategiczne.

Ofenzywa wojsk narodowych na odcinku Sigüenza trwa nieprzerwanie. Wojska gen. Franco nie napotykają na poważniejszy opór.

Oddziały gen. Aranda rozwijają ofenzywę na Gijon, który stanowi centrum oporu czerwonych po uwolnieniu Oviedo. W Gijon panuje panika, przywódcy czerwonych zbiegli.

Largo Cabalero zabił min. Prieto

BERLIN, 22. 10. (tel. wł.). —

Niemieckie biuro informacyjne podaje, że wczoraj w Madrycie na posiedzeniu rady ministrów premier Cabalero wystrzelał z rewolweru zabił min. Prieto. Podobno ten ostatni żądał natychmiastowego poddania Madrytu, celem zapobieżenia rozlewowi krwi i zniszczeniu stolicy.

Tribuna przyjaciół i przeciwników

Do walki z C.K.B.!

Zakładajmy polskie kasy bezprocentowe!

Ze sfer działaczy i organizatorów kas bezprocentowych otrzymaliśmy następujący artykuł.

Parę dni temu ABC zapoznaliśmy społeczeństwo polskie z jednym z najważniejszych wrogów polskiego rzemieślnika i drobnego kupca, jakim jest t. zw. „Centralne Tow. Bezprocentowego Kredytu i Krzewienia Pracy Produkcyjnej Wśród Ludności Żydowskiej w Polsce” w skrócie C. K. B., które czerpie fundusze od żydów z całego świata, subwencji państwowych i składek członkowskich.

Nie można jednak poprzestać na oświeceniu pozycji naszych wrogów. Powinniśmy sami dążyć do zorganizowania się w silnej i planowej przeciwdziałaniu. Aby tego dokonać, musimy przystąpić do pracy z poważnym, dobrze przemyślanym planem.

Związek polski

Na terenie Warszawy powstało stosunkowo niedawno stowarzyszenie pod nazwą „Związek Popierania Polskiego Stanu Posiadania” w skrócie zwanego „Związkiem Polskim”, które w § 2 statutu określa wyraźnie swój cel: „Stowarzyszenie jest organizacją bezpartyjną, mającą na celu skupianie wszelkich wysiłków społeczeństwa polskiego do popierania i obrony polskiego stanu posiadania w dziedzinie gospodarczej i kulturalnej”.

Jest to więc organizacja wyraźnie uprawniona do zajęcia się sprawą Polskich Kas Bezprocentowych.

Ścisłe współdziałanie z kasami

Pierwszym krokiem powstałej już przy Związku Polskim sekcji badania i organizacji Kas Bezprocentowych jest nawiązanie kontaktu ze wszystkimi istniejącymi polskimi kasami, bo tylko przy ich współdziałaniu można stworzyć jednolity i realny plan działania. Krokowi temu należy przykładać.

Chcielibyśmy, aby przede wszystkim same Kasy Bezprocentowe wypowiedziały się w kwestiach najbliższej je obchodzących, aby doświadczeniem zdobytym w pracy „w terenie” stworzyć podwaliny pod silną i zwartą organizację polską, któraby mogła skutecznie przeciwstawić się organizacji żydowskiej.

Błędy, których trzeba uniknąć

Niestety, mamy wrażenie, że organizacje powstałe w ostatnich dniach ujmują sprawę nie z właściwego końca, chcąc centralizować akcję, która jest dopiero w powijakach.

Właściwą drogą będzie samorzutna organizacja kas bezprocentowych; dopiero wyloniona przez te placówki centrala reprezentująca rzeczywiste interesy zrzeszonych, będzie miała aurytety i będzie mogła zwrócić się z kategorycznym żądaniem o wla-

ściwe jej potraktowanie przez kredytowe instytucje państwowe.

Na zasadach katolickich

Osoby pragnące z kasami współpracować, znajdą zawsze wszędzie pole do pracy, bądź to w kasach już istniejących, bądź to w organizowaniu nowych kas, bądź to wreszcie w zgłaszaniu

projektów, dotyczących organizacji kas.

Praca w Kasach Bezprocentowych oparta być musi na poczuciu obowiązku narodowego i na katolickiej zasadzie pomocy bliźniemu.

Sekcja badania i organizacji Kas Bezprocentowych przy Związku Polskim, ma więc za za-

danie przy współdziałaniu samych Zarządów i członków Kas Bezprocentowych przygotować zdrowe warunki do rozszerzenia i wzmocnienia działalności Kas.

Przypominamy, że siedzibą Sekcji jest lokal Związku Polskiego, przy ulicy Krak. Przedmieście Nr. 41 m. 6, w czwartki od godz. 18-iej do 19.30.

Proces Grzeszolskiego w apelacji

rozpoczyna się dziś o godz. 10 rano

Dzisiaj o godz. 10 rozpoczyna się w stołecznym Sądzie Apelacyjnym rozprawa odwoławcza przeciwko Pawłowi Grzeszolskiemu, oskarżonemu o otrucie talem tony, dwojga dzieci i służącej.

Przed kilku miesiącami

Kiedy przed kilku miesiącami sprawa ta toczyła się w pierwszej instancji w Sosnowcu, interesowała całą opinię publiczną, była tematem namyślonych sporów na temat „winien czy nie winien”. Dzisiaj sądzić tej kwestii rozpoczyna druga instancja, która wypowiedzieć się musi na podstawie olbrzymiego dotychczasowego materiału i na podstawie danych dodatkowych, jakie zostaną złożone w ciągu rozprawy.

Sąd Okręgowy w Sosnowcu skazał Grzeszolskiego na karę śmierci podwójnie za otrucie syna i córki, zamieniając karę na mocy amnestii na dożywotnie więzienie. W obszernych, 80-stronowych motywach sąd uznał otrucie dzieci talem za dowiedzione.

Przebieg wydarzeń

Przypominamy tu przebieg zdarzeń:

Grzeszolski ostatnio zajmujący odpowiedzialne stanowisko kierownika Biura Sprzedaży w fabryce Huleczyńskiego w Sosnowcu, ożenił się z pochodzącą z ubogiej rodziny panną Bugajówną, z którą miał dwoje bliźniąt: Lucynę i Jerzego. Życie rodzinne płynęło spokojnie i dopiero jakoby od czasu poznania młodej seminarzystki, Pelagii Staciwińskiej, rozpoczęły się niesnaski rodzinne. Podejrzewano Grzeszolskiego o wiarołomstwo i na tym tle doszło do bardzo napiętych stosunków zarówno między oskarżonym i jego żoną, jak i dziećmi, które domyślały się wszystkiego. Grzeszolska zmarła nagle, spędziwszy wieczór u znajomych w kilka miesięcy po zepsuciu się stosunków rodzinnych. Nikt wtedy jeszcze nie podejrzewał jakiegś zbrodni przyczyny śmierci.

Łańcuch śmierci

Wkrótce po tym dzieci zaczęły chorować i skarżyć się na szereg dolegliwości, przypuszczając, że je ktoś truje. Jerzy Grzeszolski zmarł również nagle wśród objawów jakiegoś niewytłumaczonego szoku. W dwa miesiące po nim

zmarła również nagle młoda Lucyna Grzeszolska. A wkrótce po jej pogrzebie ciężko zaniemogła również w tajemniczych objawach chorobowych służąca, Cabajówna. Wtedy dopiero gruchnęła po całym Sosnowcu wieść, szerzona najpierw przez członków licznej rodziny Bugajów, że to Grzeszolski otruił żonę i dzieci, aby nie mieć żadnych przeszkód do połączenia się wzięciem małżeńskim ze Staciwińską.

W tym okresie rozpoczęto dochodzenie prokuratorskie, nakazano ekshumację zwłok, Grzeszolski został aresztowany. Ponięta analiza wewnątrzkości, zwłaszcza Lucyny Grzeszolskiej, wykazała obecność talu, sporządzono akt oskarżenia, zarzucający Grzeszolskiemu wytrucie własnej rodziny mimo, że cały czas zapewniał o swej zupełnej niewinności.

Trumna i tal

Tal jest trucizną rzadką, stosowaną np. w walce ze szczurami, szalenie niebezpieczna i dla tego w lecznictwie naogół zarzucona. To też wiele kłopotu przyczynił on ekspertom, którzy działalność jego znali raczej w teorii.

Proces cały był jednym wielkim pojedynkiem między obrońcą, który uporczywie podtrzymywał tezę zupełnej niewinności Grzeszolskiego, a prokuratorem,

Notowania giełd warszawskich

GIĘŁDA PIENIĘŻNA

Dewizy: Holandia 286.70, Berlin 212.78, Bruksela 89.55, Gdańsk 100.20, Londyn 26.02, Nowy Jork 5.31 1/8, Oslo 130.93, Paryż 24.65, Praga 18.80, Wiedeń 99.20, Mediolan 28.05.

Papiery procentowe: 7% poz. stabilizacyjna 472.50 (odcinki po 500 dol.) 477.50, wartość kuponu bieżącego 9.41 zł., 3% poz. prem. inwest. I em. 66.00, II em. 67.00, 3% poz. prem. inwest. seriiwa II em. 84.00, 4 proc. państw. poz. premijowa dolarowa 49.00, 5% konwersyjna 52.75, 6% poz. dolarowa 76.50 (w proc.), 8% L. Z. Tow. kred. przem. pol. fant. 91.75 (w proc.), 4 i pół proc. L. Z. ziemskie seria V 47.50 — 47.00 4 i pół proc. L. Z. Pozn. ziemstwa kred. seria K. 45.25 (drobne), seria L. 42.75, 5% L. Z. Warszawy (1933 r.) 55.50 — 55.75, 4 i pół proc. oblig. Warszawy 5 em. 42.00, 6% oblig. m. Warszawy 6 em. 56.50, 8 i 9 em. 53.00.

Akcje: Bank Polski 111.50, Puls 80.00, Warsz. Tow. fabr. cukru 31.50, Węgiel 16.50, Lilpop 15.75 — 15.25

GIĘŁDA ZBOZOWA

Pszenica jednolita 27.5 — 28.25, zbiorowa 27.25 — 27.75, żyto eksportowe bez obrotów, żyto I st. 18.50 — 19.25, II st. 18.00 — 18.50, owies eksportowy 18.00 — 18.25, owies I st. 17.75 — 18.25, II st. 17.25 — 17.75, jęczmień browarny 26.50 — 27.50, I st. 23.00 — 23.50, II st. 22.25 — 22.75, III st. 21.50 — 21.75, groch polny 20.00 — 21.00, groch Victoria 27.00 — 30.00, wyka 19.50 — 20.50, jęczmień 21.00 — 22.00, lubin niebieski 9.90 — 9.50, lubin żółty 13.00 — 13.50, rzepak 44.50 — 45.50, mąka pszeniana I gat. 38.50 — 45.00, II gat. 31.00 — 39.00, mąka żytnia I gat. 27.25 — 29.50, II gat. 30.75 — 32.75, otręby pszenne 13.00 — 14.50, żytnie 12.75 — 13.25, siemię lniane 37.00 — 38.00, koniuczyna czerw. b. kan. 90.00 — 105.00, koniuczyna czerw. b. kan. o czyst. 97% 120.00 — 130.00, kucyki lniane 20.50 — 21.50, ziemniaki jadalne 4.00 — 4.50 zł.

Ogólny obrót 3121 ton. żyto 287. Uspokobienie spokojne.

„O wyzwoleniu Gdańska z więzów nałożonych przez układy z Polską”

mówi wiceprezydent senatu Gdańska

Ostatnio wiceprezydent senatu gdańskiego i kierownik resortu gospodarczego Huth, mówiąc o stosunkach gospodarczych w Wolnym Mieście, zaatakował politykę polską.

„Jeżeli tak się stało — mówi m. in. Huth, — że Gdańsk złączony jest z Polską unią celną (w istocie Gdańsk należy do polskiego obszaru celnego — przyp. red.), to należało dojść do porozumienia politycznego”.

Dla Gdańska — twierdzi dalej

Huth — istnieje ciągła niepewność, czy złoty polski zostanie zdewaluowany. Ale kupiectwo gdańskie potrafi opanować sytuację. Narodowy socjalizm dąży bowiem do wyzwolenia Wolnego Miasta z więzów nałożonych przez różne układy z Polską. Niemiecki przedstawiciel handlowy — kończy wiceprezydent senatu — ucierpiał najwięcej na skutek polskiej polityki gospodarczej, ale musi kierować się przede wszystkim interesem narodowym Niemiec.

Komuniści o Łodzi

Obóz narodowy głównym wrogiem

Spory z PPS należą do przeszłości

Charakterystyczne jest coraz większe zainteresowanie prasy komunistycznej obozem narodowym. Swego czasu dochodziło do sporów między komunistami, a P. P. S. na temat, kto reprezentuje „polski faszyzm” — dla P.P.S. było jasne, że „endecja”, co komuniści uważali za niesłychane „tumanienie mas”, odwracanie ich uwagi od głównego wroga, t. j. rządzącej sanacji. Obecnie o sporach podobnych niema już mowy — znikło też z bibuły komunistycznej traktowanie P.P.S., jako specjalnej odmiany faszyzmu („socjalfaszyści”).

Nr. 2 komunistycznego dwutygodnika „Na Widokregu” (Myślowice) daje b. ciekawą analizę wyborów łódzkich. Komunistyczny publicysta miesza do jednego

koła głosy listy narodowej, sanacyjno-chadeckiej, obu niemieckich etc. pod nazwą „list reakcyjnych i faszystowskich” — przyznaje zarazem, że zwycięstwo „antyfaszystów” nie jest tak piorunujące: otrzymali oni (t. j. P. P. S. i Bund) 119.000 głosów na 120.000 reakcjonistów i faszystów”; rzecz bardzo ciekawa, że do tych ostatnich nie zaliczają komuniści... syjonistów, traktując ich zatem jako rodzaj języka u wagi. Ciekawe jest też przyznanie się, że wszystkie kierunki antyfaszystowskie prócz Bundu zjednoczyły się na wspólnej liście P.P.S. t. j. że komuniści żydowscy głosowali na P.P.S., nie na bliższej sobie — zdawałoby się — Bund.

Istotne przyczyny zwykły cen

Alarmy na temat zwykły cen już nieco przycichły. Można więc obiektywnie stwierdzić, jaka była ich przyczyna.

Niewątpliwie, jak to już podkreślaliśmy, istnieje trwałsze dążenie cen ku górze na wszystkich rynkach światowych. Jednak to, co się działo w Polsce z cenami w ciągu ostatnich dni, znacznie przekraczało rozmiary koniunkturalnej zwykły.

Powstał po prostu alarm na temat zwykły cen, znajdujący podniętę z jednej strony w pogłoskach walutowych, z drugiej strony zaś w halasie, jaki wkłóło zwykły ki cen urzędzała prasa. Najszerze się koła doskonale wiedzą, że administracyjne regulowania cen nic nie pomogą.

To też z alarmistycznych artykułów i wezwań do walki ze zwykłą cen, oraz zapowiedzi energicznej akcji w tym kierunku, zarówno publiczności, jak i mniej uświadomiona część kupiectwa wyciąga wnioski, że stoimy w przededniu jakiegś nadzwyczajnej zwykły.

Tego stanu rzeczy nie zmienia fakt, że wiadomości na temat zwykły cen były wręcz fantastyczne i mało mające wspólnego z rzeczywistością.

Obecnie następuje pewne cofnięcie cen. Po środowej niższej cen żyta i pszenicy, przysłała w czwartek niżka cen żyta o 50 gr.

niżka cen jęczmienia o 25 — 50 gr., obniżenie cen mąki pszennej i żytniej oraz odpowiednie obniżenie cen kasz. Co do mięsa i wędlin, to artykuły te można dostać po cenach niższych od cennikowych...

Oczywiście o tym, że ceny jęczmienia we czwartek obniżyły się, publiczność dowiaduje się w piątek. Tymczasem zaś przezorni kufcy z p. Grosbergiem i z braćmi Bankier na czelu, będą mogli ulokować dużą ilość kasz i mąki po wysokich cenach, wykorzystując szerzenie zainspirowane alarmy prasowe.

Czas najwyższy zabrać się do nich, no i do karteli, dać spokój sklepikarzom.

Pociąg rozbił wóz

Na przejeździe kolejowym koło wsi Groczone pod Sieradzem pociąg towarowy rozbił doszczętnie wóz i zabił konia. Woznicza Andrzej Kozłak wyrzucony z rozbitego wozu uległ złamaniu żeber, obu rąk oraz doznał pęknięcia czaszki. Przewieziono go w stanie beznadziejnym do szpitala.

Kiemy cmentarne

Na cmentarzu parafialnym w Wysocku pod Kruszwicą wlamali się onegdaj nieznani sprawcy do grobowca rodziny Majerowiczów. Złodzieje rozbili trumnę niedawno zmarłego ziemianina Majerowicza i zbeszczęścili zwłoki, wyjmując zła szczękę oraz obdzierając je z biżuterii i odzieży.

M CHAŁ WSZERAD

26)

PANI PREZES i S-KA

Powieść obyczajowa

Twarz Glajzerowej znowu sztywnieje. — Ha, skoro już sobie pani tak życzy... Proszę do mnie. Sprawdzimy rachunki.

Idźcie pierwsza, Ale Lolę ogarnia już pasja. Nibyto od niechęcia:

— Gdy byłam ostatni raz u prezesowej...

Triumf! Szalony triumf! Glajzerowa znowu się gniewa. Znowu na twarz wypelza lisi uśmiech. Prosi, ażeby Lola pierwsza weszła do jej pokoju.

Na progu Lola stanęła.

— Tam jest jakiś pan...

— Nie szkodzi, to mój dobry znajomy. Jakis żyd. Krótkie, grube nogi. Ręce splecione na brzuchu.

Glajzerowa przegląda książki.

— Policzę pani tanio, bardzo tanio...

— ...i jeśli można, na raty — znowu wściekłość zalewa rumieńcem jej twarz. A w dodatku ten żyd z wlepionym w nią wzrokiem.

Tego jeszcze brakowało! Krótkie, grube nogi wykonują ruch jakiegoś ułkonu. Mięiste wargi wyrzucała najuprzejmiejsze:

— Pozwoli pani, że się przedstawię...

— Jaki? — Lola jest bardzo zdziwiona.

— Znam panią z widzenia i oddawna — tłusty gruby pa-

lec podnosi w górę — wszak to pani z majorem Turawskim zbierała okłaski w walcu...

— Pan zna majora Turawskiego?!

— Bardzo dobrze, bardzo dobrze...

Twarz Loli jaśnieje.

— Pozwoli więc pani, że się przedstawię: Taubman jestem.

Lola pozwala. Taubman wciąż mówi:

— Nawet go wczoraj widziałem po raz ostatni. Nie dawno, co? — ukazuje w śmiechu złote zęby. — Miałem apetyt na dobrego brydza — rozłożył ręce — cóż kiedy uciekł, zwabiony telefonem. Może do pani?

— Nie, nie do mnie.

Glajzerowa kołysze się w fotelu. Lola z kolei na nią przenosi wzrok.

— A więc?

Taubman odpowiada szybko. Za szybko.

— Niech się nawet pani nie pyta. Wszystko w porządku. Chce pani na raty, będzie na raty. Na najdrobniejsze raty, z długimi prolongatami... — śmieje się z zadowolenia. Chwyta rękę Loli. Glajzerowa również się śmieje.

— Odprowadzam panią!

— Ależ te raty...

— Wszystko już załatwione. Na najdogodniejszych warunkach. No, cóż — źle?

Glajzerowa kiwa potakująco głową.

Lola jest oszołomiona. Ten Taubman!

Przed sklepem stoi samochód. Czerwony, jaskrawy, aż arogancki w linii i barwnie. Taubman proponuje odwiezienie do domu. Po czym wciąż o majorze. Widzi, że ten temat wprawia ją w dobry humor. Rzeczywiście... Loli jest przyjemnie.

Wilcza.

— Do domu? A może gdzie na kawę... — pytający, błagalny wzrok.

Lola dziękuje.

— Na kawę nie? No to na herbatę... Nie? No to na koktail.

Nie? Major zapewne czeka... — mruży oczy. — Nie?

Pragnie za wszelką cenę pokazać się z nią w Ziemińskiej.

Niechaj wszyscy widzą. Więc ostatni atak.

— Zrobi to pani dla majora...

— Dla majora? — Lola śmieje się szczerze i długo.

— Bo się poskarżę...

Daje znak ręką szoferowi. Samochód nagle zawraca.

— Co pan robi!

— Nic.

Lola przestaje oponować. W domu czeka ją chleb, trochę

masła i zeschniętego sera. Jest godzina siódma. Szlanka herbaty z tym jakimś Taubmanem, to przecież jeszcze nie zdrada majora. O Kaziku nie pomyślała.

XII.

Turawski mimo wszystko postanowił wyjechać. Rozmowa, dla której go wówczas wezwano do domu początkowo wydawała mu się pełną sensacyjnych wiadomości, gdy jednak na drugi dzień zastanowił się nad nią, doszedł do wniosku, że właściwie do sprawy nie wniosła nic. Znowu ostrzeżenie, że wychodzą naprzeciw niego i zalecenie, ażeby pilnie zważał na te postacie, które obecnie spotyka, lub spotka w najbliższej przyszłości. „Wyjdź naprzeciw...”. Proszę bardzo! Utrudnił im ten spacer. To zdecydowało.

Krótki bilet do Loli. Ze wyjeżdża na kilka dni. Do biletu trochę kwiatów.

Wracał do domu. O dziewiątej odchodzi pociąg. Jest jeszcze trochę czasu. Przed nim... no, no — pokręcił głową — tak dawno niewidziana...

(C. d. n.)

Pełna tabela loterii

1-szy dzień ciągnięcia 1-ej klasy 37-ej Loterii Państwowej

I i II ciągnięcie

Główne wygrane

10.000 zł. Nr. 129645 171972
 2.000 zł. Nr. 97359
 1.000 zł. 17077 19534 48939
 130557
 500 zł. 54174 72849 112496
 119323 140493 126483 152628
 157429 176879 194046
 400 zł. 3280 16541 28220
 68285 115436 122196 162298
 188098 67983
 200 zł. 3590 15725 36947 39955
 42877 43203 62784 105156 136430
 137788 157592
 150 zł. 6543 7495 8117 11226
 14316 18527 24534 28220 30177
 30736 31119 37067 38576 46856
 47822 49446 54722 59473 67254
 76207 77368 79291 80229 87770
 95674 105436 105755 127376
 130080 132863 133789 179434
 11088

Wygrane po 100 zł.

850 1967 2037 383 424 3619 23
 4423 920 5691 6025 57 7272 891
 906 8241 9556 10614 12222 509 821
 13598 14928 15485 16626 17215
 201 218307 402 527 19189 429
 37191 506 745 22583 749 28995
 24410 534 67 586 86 845 958 25146
 367 809 69 26494 28027 575 629
 738 29142 248 753 30003 184 738
 32420 33046 90 250 877 981 34783
 816 35043 751 846 36410 772 989
 31765 945 85 38012 110 787 39064
 12 9347 924.
 40294 41972 43134 816 44339 45369
 471 893 46820 47266 478 763 48077 254
 879 956 49975 801 50794 51568 52473
 53320 442 54281 811 733 55095 549 845
 391 56423 64 57141 551 766 58232
 59106 220 24 60191 897 61634 63578
 64929 76 65027 50 315 66089 170 421
 67171 78 216 383 68575 796 69025 106
 250 423 580 618 726 70502 32 71710
 968 87 72053 616 922 73093 450 7793
 75079 165 396 76648 714 77033 483
 78041 83 681 87 79360
 80948 81109 339 82959 83121 89
 995 84084 138 819 85788 86491 843
 87927 88485 89340 91408 819 92629
 878 93156 488 851 94623 95169 96035
 108 97440 428 98007 100066 266 783
 856 101222 305 490 733 103303 91
 170 104163 105172 388 487 915
 106044 107197 274 553 644 108187
 215 718 109047 417 72 635 889
 110230 45 317 63 611 111030 192 693
 714 973 112543 709 924 40 99 113769
 114921 45 115304 14 116476 93 330
 117787 942 118050 220 784 99 119071
 442 78.

120000 174 253 677 936 121044 241
 306 758 68 846 122418 19 730 42
 861 951 124018 395 474 984 126224
 1740 127003 404 964 129583 698 746
 130044 96 131123 287 304 86 451
 662 132064 152 961 133341 930 135019
 400 20 588 767 964 136215 946 137021
 398 681 93 863 72 138054 139143 204
 56 613 49 140482 538 141068 142602
 143287 858 144662 714 955 145734
 851 146035 553 147388 827 148063
 214 92 924 149426 150108 608 17 18063
 152023 182 706 153208 667 863 154163
 574 811 155071 602 156009 866 967
 157591 621 40 804 961 158066 222
 656 814 159280 428 56 729 92 863
 69.
 160164 588 601 804 948 161180
 437 54 649 789 849 162215 305 50
 64 620 870 163117 204 36 90 537
 703 990 164040 69 105 49 244 61
 482 616 67 165258 416 994 166153
 236 167512 836 168390 499 169183
 762 862 170027 128 362 995 171135
 172830 173036 638 174764 175283
 542 176103 904 177769 946 178165
 208 515 57 691 834 179319 527
 180635 57 181061 89 502 182314
 66 442 817 183243 447 184165 387
 557 638 790 998 185173 201 607
 890 186572 765 927 65 187361 405
 590 188573 775 834 189183 280 92
 320 850 54 190622 796 191321 58
 73 192010 212 193002 140 237 758
 15 043 458 710

Wygrane po 50 zł.

24 248 421 60 523 52 672 910
 110,0 082 16 2106 19 28 89 821
 40 3335 021 11 38 821 4041 96
 100 12 22 65 30 305 35 306 46 674
 99 3043 4 9107 353 99 503 951 187
 854 1188 222 50 396 446 532 54 72
 819 317 256 334 89 644 67 89 728
 49 68 9355 471 10014 110 290 334
 95 577 686 11340 71 534 686
 12156 311 96 411 21 60 647 806
 13202 47 448 89 744 45 14144 632
 84 520 934 73 15242 598 704 803
 54 80 16161 30 29 536 661 64 815
 11025 336 735 903 18017 140 51
 247 307 686 95 19021 137 89 207
 403 609 896 20055 106 60 435 630
 730 62 827 974 2101 940 91 211 23
 98 359 763 22157 44 570 795 915
 23647 24116 88 464 710 906 59 75
 25032 72 353 529 729 96 96 975
 26180 250 87 778 884 95 997 27179
 251 87 322 433 624 73 793 923 66
 28147 355 77 409 70 82 532 632
 60 769 29046 167 220 382 455 72
 30118 28 77 219 34 81030 142 228
 426 37637 725 979 32050 852 543
 68 949 33496 557 70 409 35 718
 64 34003 471 97 508 62 89 795 819
 85257 827 910 76 36341 548 747
 889 37100 39 265 633 754 81 862
 38202 333 509 59 76 700 47 972
 39406 30 520 625 72 758 879.
 40086 302 791 602 91091 138 52 203
 393 547 760 42163 79 256 394 575 663
 43059 245 60 416 643 733 971 44023
 587 853 986 45072 147 235 415 96 681
 724 965 951 59 46244 59 480 47065 163
 269 539 602 745 946 77 93 48119 238
 615 786 988 49358 63 6077 50316 407
 507 643 84 917 51033 145 51 72 226
 456 92 503 52028 136 75 478 79 577
 668 755 80 53106 51 250 82 554 749
 54054 255 452 902 55274 508 736 985
 56180 293 522 679 767 57084 212 59
 581 779 811 979 58078 492 315 403 529

612 700 39 59185 225 32 308 513 622
 60103 210 13 336 482 93 570 80 691
 750 849 928 61643 60 93 719 981 62223
 435 579 63044 387 617 64306 436 47
 681 804 78 928 65180 282 358 422 62
 543 50 634 66029 54 183 97 272 410
 948 67040 267 321 36 702 904 41 68430
 461 94 590 95 706 865 69006 219 324 61
 454 607 803 912 21 55 70393 447 518
 23 71008 162 91 332 450 572 682 707
 55 923 72056 148 73052 119 7409 186
 291 475 555 75 721 75056 355 518 85
 633 59 71 76207 71 570 667 87 745
 808 972 77071 199 301 68 492 501 982
 78077 22 453 545 616 882 933 779291
 617 37 40 50 892
 80064 90 213 306 27 436 83 623
 81211 309 26 93 95 786 818 82014
 99 132 61 253 69 72 327 41 50 421
 69 539 59 613 789 803 913 83227 93
 581 896 84030 60 196 469 537 59 791
 909 34 85080 174 258 711 907 11
 86018 448 857 972 87171 604 725 970
 88142 504 725 970 88142 812 476 526
 86 95 825 88 89198 282 332 73 422
 709 992 93 90032 129 271 80 337 596
 875 88 975 82 91010 18 329 512 93
 735 960 92593 604 41 93358 94137 59
 201 11 409 569 835 95099 347 94 504
 5 620 870 944 78 96151 572 97018
 350 710 831 52 929 98038 99 99405
 178 807.

100015 196 608 33 702 26 101086
 229 498 771 102111 66 758 865 103884
 913 104085 392 811 29 105284 789
 106176 81 847 441 107299 408 80 604
 40 702 892 108063 820 109054 275
 85 323 75 412 574 982 110185 234
 593 111046 358 400 26 589 744 808
 55 112027 462 516 56 87 703 833 978
 114353 831 900 115055 98 141 839 63
 994 116602 69 234 492 507 72 635
 117003 20 605 859 118490 951 82
 119011 149 54 96 345 554 608 740
 839 968.
 120244 403 531 121730 122926
 123319 38 439 552 836 124244 473
 125571 646 126206 559 931 127475
 128546 817 129338 891 913 130308
 838 132200 86 378 437 835 133218
 85 535 642 811 15 134097 110 14 396
 503 828 974 135121 46 53 410 79
 136320 401 606 701 137356 58 756
 138099 112 211 733 139016 311 402
 238 717 140066 141298 330 497 570
 672 762 857 924 29 142084 870 977
 143496 513 55 76 90 96 144069 350 60
 530 145076 94 159 233 419 685 910
 146019 81 187 415 788 945 99 147315
 575 609 784 148 307 558 910 149427
 869 998 150313 837
 152131 232 97 410 604 806 936 58
 153129 95 469 798 830 79 154009 22
 448 678 90 723 155052 291 336 718
 136037 162 240 667 750 928 35 157091
 169 203 300 589 665 158154 271 79
 413 646 713 874 966 159013 126 62
 881
 160042 117 256 352 701 30 878
 161240 43 88 352 721 162044 48
 174 96 221 377 758 875 163158 773
 862 164202 62 604 832 16501 20
 129 450 546 626 679 83 377 166042
 156 323 537 81 685 940 90 167108
 12 212 541 168063 256 734 834
 169081 17 551 170048 207 52 878
 467 87 569 718 900 171331 991
 172033 503 44 700 993 171539 99
 533 600 947 3 33 174199 748 922
 176310 92 623 711 989 177239 73
 391 758 178018 232 331 73 403
 884 179418 180108 56 381 444 500
 919 85 181002 145 81 182031 213
 34 233 701 92 900 15 183057 340
 541 759 882 986 97 184025 221 50
 541 185383 521 53 659 825 186178
 234 86 331 593 724 30 312 22 63
 948 187214 541 75 660 842 983
 188083 46 463 529 891 189347
 440

190194 579 781 191087 90 236
 573 43 73 471 665 71 912 192019
 475 800 82 929 54 193065 181 215
 450 56 513 820 980 194215 350 487
 536 600 76 85 732 89 925 43.
 885 1111 4374 861 547 7279 8466
 10101 371 11021 233 543 12354 13284
 14594 15441 533 18673 17652 20077
 21870 22206 503 687 23258 25170 577
 27320 742 971 30405 7 915 45 31470
 583 33189 301 34404 784 37198 39247
 830 40490 53 600 869 41254 42072
 773 43284 401 948 44666 46017 153
 47235 64 663 48319 403 50046 290
 51605 52494 910 53646 54697 55887
 50388 60078 61546 847 62204 63301
 423 64994 65553 66347 601 68973
 69209 755 807 70940 71839 74112
 927 76120 426 566 731 77281 90 364
 78672 79372 81312 944 622 82681
 83337 84382 86111 315 812 87019 505
 782 88 743 89840 52 90522 91555 689
 94746 96207 428 97192 324 479 834
 10101 804 102106 103206 580 104258
 437 68 105140 730 888 974 106396 609
 17014 08 337 46 692 755 109500 44
 110034 224 802 11824 998 114013 11356
 486 532 926 924 17052 119 11 121744
 123005 124 223 124634 15816 128127
 29714 137769 134063 146389 157212 573
 138286 139760 140143 380 14158 207
 42151 14358 820 145320 147195 48030
 528 852 49788 50056 388 518 688 719
 151644 152155 852 153586 587 155001
 158321 159674 161883 19222 237 459
 613 828 946 167097 202 745 168934
 169443 172877 173731 978 174400 176
 054 18 184 642 778 179 19 947 18096
 181661 184006 185157 326 56 401 98
 84095 87085 730 89572 705 947 197716
 192886.

III ciągnięcie

Wygrane po 100 zł.

885 1111 4374 861 547 7279 8466
 10101 371 11021 233 543 12354 13284
 14594 15441 533 18673 17652 20077
 21870 22206 503 687 23258 25170 577
 27320 742 971 30405 7 915 45 31470
 583 33189 301 34404 784 37198 39247
 830 40490 53 600 869 41254 42072
 773 43284 401 948 44666 46017 153
 47235 64 663 48319 403 50046 290
 51605 52494 910 53646 54697 55887
 50388 60078 61546 847 62204 63301
 423 64994 65553 66347 601 68973
 69209 755 807 70940 71839 74112
 927 76120 426 566 731 77281 90 364
 78672 79372 81312 944 622 82681
 83337 84382 86111 315 812 87019 505
 782 88 743 89840 52 90522 91555 689
 94746 96207 428 97192 324 479 834
 10101 804 102106 103206 580 104258
 437 68 105140 730 888 974 106396 609
 17014 08 337 46 692 755 109500 44
 110034 224 802 11824 998 114013 11356
 486 532 926 924 17052 119 11 121744
 123005 124 223 124634 15816 128127
 29714 137769 134063 146389 157212 573
 138286 139760 140143 380 14158 207
 42151 14358 820 145320 147195 48030
 528 852 49788 50056 388 518 688 719
 151644 152155 852 153586 587 155001
 158321 159674 161883 19222 237 459
 613 828 946 167097 202 745 168934
 169443 172877 173731 978 174400 176
 054 18 184 642 778 179 19 947 18096
 181661 184006 185157 326 56 401 98
 84095 87085 730 89572 705 947 197716
 192886.

Wygrane po 50 zł.

321 934 1425 995 2071 92 204 473
 653 3446 597 56396 760 6126 78
 7024 176 664 960 9427 88 573 864
 10032 494 824 11016 510 837 12033
 234 392 13040 57 140 769 833 14101
 396 890 967 15504 37 87 765 16414
 17109 426 18445 879 19136 271 20011
 187 600 21584 831 958 22187 205
 23105 72 365 24146 343 505 25183
 223 26055 27035 203 42 424 28281
 558 605 30354 773 31864 915 32208
 33117 453 695 817 35200 823 36257
 306 668 737 37386 830 98 3

Obowiązek ujawniania cen na artykuły powszechnego użytku

Rozporządzenie ministra spr. wewn. z 23. II 1923 r. przewiduje obowiązek ujawniania cen przedmiotów powszechnego użytku. Przepisom tego rozporządzenia podlegają tylko posiadacze składów, sklepów, jatek mięsnych, handliów, straganów, restauracji, bufetów kolejowych, cukierni i innych przedsiębiorstw sprzedających przedmiotów powszechnego użytku. Nie podlegają tym przepisom producenci rolni, którzy, nie mając przedsiębiorstwa handlowego, sprzedają produkty własnego gospodarstwa rolnego.

Na podstawie powyższego rozporządzenia został wydany dn. 19 maja 1932 r. okólnik min. spr. wewn., który określa sposób ujawniania cen oraz podaje listę artykułów powszechnego użytku. Muszą być ujawnione ceny następujących artykułów:

- A. Ziemiopłody i ich przetwory, jak: 1) żyto, 2) pszenica, 3) jęczmień, 4) owies, 5) mąka żytnia i pszenna, 6) pieczywo (wszelkie), 7) kasze (wszelkie) i t. d.
- B. Jarzyny (wszelkie), jak: 1) ziemniaki, 2) kapusta, 3) buraki, 4) brukiew, 5) groch, 6) fasola, 7) kalafior, 8) szparagi, 9) szpinak i t. d.
- C. Nabiał i jaja: 1) masło, 2) mleko (wszelkie) zbierane, nieobierane, kwaśne, sterylizowane, skondensowane, krasielane, 4) śmietanka, 5) sery kracjowe, 6) jaja.
- D. Ryby: ryby żywe, ryby śniecie, ryby wędzone.
- E. Potrawy i napoje w restauracjach za wyjątkiem win i wódek.
- F. Owoce krajowe świeże i suszone, cytryny.
- G. Mięso, wędliny, drób i tłuszcze jadalne. Bydło, żywa waga, nierogacizna, mięso, wędliny, drób, stonina, szmalce, łój jadalny, tłuszcze roślinne.
- H. Artykuły kolonialne i inne: 1) herbata, 2) kawa, 3) kakao, 4) ryż, 5) cukier, 6) cykorja, 7) marmolada, 8) powidła, 9) sól, 10) ocet, 11) oliwa, 12) śledzie, 13) zapałki, 14) drożdże, 15) miód, 16) pieprz, 17) prosz-

ki do pieczywa, 18) grzyby, 19) oleje jadalne.

I. Artykuły odzieżowe i galanteria: 1) materiały wełniane, 2) materiały bawełniane, 3) materiały pół wełniane, 4) odzież (gotowe ubrania), 5) bielizna, 6) wyroby trykotowe, bawełniane i wełniane, 7) kapelusze i czapki, 8) obuwie, 9) galanteria nieopłacająca podatku od zbytku.

K. Artykuły opałowe: 1) węgiewiel, 2) koks, 3) drzewo, 4) torf, 5) brykiety.

L. Artykuły oświetleniowe: 1) nafta, 2) spirytus do palenia, 3) świece, 4) elektryczność, 5) gaz, 6) artykuły do instalacji elektryczności i gazu.

M. Pasza: 1) siano, 2) słoma, 3) owies, 4) otręby, 5) makuch (pasza trześciwa).

N. Artykuły budowlane: 1) cegła, 2) wapno, 3) cement, 4) drzewo budowlane, 5) żelazo do budowy, 6) gwoździe, 7) szkło do szyb.

O. Artykuły gospodarstwa domowego: 1) naczynia żelazne, 2) naczynia emaliowane, 3) naczynia blaszane, 4) naczynia gliniane, 5) szklanki, 6) fajans, 7) porcelana gładka i malowana, 8) łyżki, noże, widelce (z wyjątkiem srebrnych i złotych), 9) łańcuchy, 10) sznur, 11) nici, 12) pasta do obuwia, 13) mydło do prania, 14) szczotki, 15) pasta do podłóg, 16) soda.

P. Skóry: 1) skóry niewyprawione, 2) skóry wyprawione.

R. Przybory szkolne i materiały piśmienne: 1) papier, 2) pióra, 3) ołówki, 4) gumy, 5) atrament, 6) bibuła, 7) kajety i t. d.

S. Artykuły apteczne: 1) środki opatrunkowe, 2) środki dezynfekcyjne, 3) bandaże, gaza, wata, najczystsze artykuły codziennej higieny, jak: 4) szczoteczki do zębów, 5) proszki i pasty do zębów, 6) terpentyna, 7) benzyna, 8) wosk etc.

Cenę winny być oznaczone wszystkie gatunki i rodzaje przedmiotów powszechnego użytku, znajdujące się na wystawie sklepowej, a ponadto wewnątrz lokalu winien być wywieszony na miejscu widocznym cennik.

W związku z obowiązkiem ujawniania cen, starostwa miejskie potworzyły komisje lotne, które od dnia 20 bm. sprawdzają, o ile

wynikające z odpowiednich przepisów obowiązki są wypełniane przez kupców.

W razie stwierdzenia jakichkolwiek uchybień w tej mierze komisje lotne doraźnie nakładają na winnych grzywny.

W ciągu ostatnich 2-u dni zostało ukaranych kilkudziesięciu kupców za nieujawnianie cen na towarach będąc też za nieposiadania cennika.

Niesłuszne zarzuty sen. Algajera

W poniedziałkowym numerze naszego pisma przedrukowaliśmy artykuł z „Jutra pracy”, pióra sen. Karola Algajera z Łodzi. Artykuł ten zawierał m. inn. zarzuty pod adresem p. Haliny Matuszewskiej, żony płk. Matuszewskiego.

Stwierdzamy to z prawdziwą przykrością, gdyż po pierwsze nie mamy zamiaru atakować kobiet, po drugie zaś, jak stwierdziliśmy, zarzuty „Jutra Pracy” pod adresem pani Matuszewskiej są całkowiec fałszywe.

Zydowska sobota

Uzgodnienie poglądów polskiego kupiectwa

Sprawa uregulowania godzin handlu w soboty i w dni przedświąteczne wchodzi wreszcie w etap rozstrzygający. Różniące się dołąd poglądy detalistów, reprezentowanych przez Centr. Zw. Det. Kup. Chrześ. R. P., oraz Stowarzyszenia Kupców Polskich, o czym pisaliśmy w artykule „Hamletyzm Izby Przem. Handlowej” zostały obecnie przez te dwie organizacje uzgodnione.

Wczoraj prezesi tych organizacji przesłali do prezydium Izby Przem. Handl. pismo, w którym stanowisko w sprawie godzin handlu w soboty precyzują następująco:

„Wszystkie sklepy winny być zamykane o godz. 19 z wyjątkiem sklepów branży spożywczej, które mają być zamykane o godz. 20. W sprawie godzin handlu dla kwaciarni i fryzjerów organizacje wyżej wymienione żadnego postulatu nie zgłaszają, zgadzając się zresztą na propozycję w tej mierze Komisariatu Rządu m. Warszawy, który ustalił dla tych zakładów g. 20”. Prawdopodobnie jeszcze w tym miesiącu ukaze się rozporządzenie wykonawcze, które ostatecznie zlikwiduje żydowską sobotę, wprowadzoną dekretem prezydenta z grudnia 1936 r.

Kupiectwo polskie protestuje

przeciwko adm nistracyjnemu regulowaniu cen

W związku z administracyjnym regulowaniem cen i represjami karno-administracyjnymi w zakresie ujawniania cen i wywieszania cenników, kupiectwo chrześcijańskie, zebrane na zgromadzeniu w dniu 19. X. 1936 r., u-

chwaliło rezolucję, w której między innymi stwierdza, że zwykła sytuacja na rynku artykułów rolniczych, jako objaw w zasadzie pomyślny, zwiększonego popytu, pociągający automatycznie zwiększenie cen artykułów produkcji rolnej i hodowlanej w handlu detalicznym, nie stwarza podstaw faktycznych do rozwijania żądowej akcji interwencyjnej w dziedzinie ruchu cen na artykuły rolnicze.

Administracyjne regulowanie cen na artykuły pierwszej potrzeby, nie znajdując uzasadnienia w obecnym stanie rynku towarowego, wywołać musi szereg zastrzeżeń natury zasadniczej, jak: sztuczne dzielenie społeczeństwa na rzekomo przeciwnie interesujących — producentów i kupców oraz podważenie interesów gospodarczych, poszczególnych warstw społecznych, potęgując tak niepożądany w dzisiejszej sytuacji antagonizm klasowy.

Regulowanie kosztów wymiany przez sztuczną redukcję cen sprzedażnych i represję, nie może dać pozytywnych rezultatów.

Strajk na kopalni Łągiewniki zaostrza się

W związku ze strajkiem protestacyjnym 1500 rob. na kopalni Łągiewniki doszło do zaostrzenia sytuacji, gdyż pracodawcy odmówili kategorycznie uwzględnienia żądań robotniczych. Robotnicy przystąpili do strajku głodowego i zaniechali wykonywania robót koniecznych.

Inspekcja pracy winna czemprędzej zabrać głos w tej sprawie.

Nauka w dzień święta

Dziwne zarządzenie szkolnego dygnitarza

Jeden z czytelników nadsyła nam poniższe uwagi:

„Już od niepamiętnych czasów dzień 20 października — dzień św. Jana Kantego — Patrona młodzieży szkół powszechnych był wolny od zajęć szkolnych. W tym dniu na całym obszarze ziem polskich, dzieci szły do kościołów na uroczyste nabożeństwa. Podobnie w tym roku było wszędzie. Jedyny wyjątek stanowiły szkoły na prowincji w rejonie bocheńskim w wojew. krakowskim. Przed 20 października odbyła się konferencja rejonowa nauczycieli szkół powszechnych pod przewodnictwem b. podinspektora Holdyka z Krakowa, na której ów dygnitarz szkolny zarządził naukę w dniu 20 października. Nauka rzeczywiście odbywała się w dzień Patrona, w szkołach naszego rejonu. Rodzice widząc tego rodzaju dziwactwa podinspektora są oburzeni i sądzą, że władze powinny wkroczyć w tego rodzaju praktyki, które wśród religijnej ludności wywołują niepożądane rozdrażnienie” (J. W.)

Trzy dni na morzu między życiem a śmiercią

Znany lotnik argentyński Franco Bianco, który tydzień temu wystartował z Rio de Janeiro do Buenos Aires, musiał z powodu wady silnika lądować na otwartym morzu w odległości 140 km od Florianopolis.

Lotnik przebywał przez trzy dni na wodzie w coraz bardziej zanurzającym się aparacie, oczekując śmierci.

żąc na płacie aparatu, spostrzegł hydroplan niemieckiej linii pocztowej „Kondor”, nie miał jednak możliwości zwrócenia uwagi przelatującego nad nim pilota. Szczęśliwym zbiegiem okoliczności pilot „Kondora” musiał z powodu mgły zniżyć lot i dostrzegł aparat Franco Bianca. Opuściwszy się na wodę, zabrał na pokład nie tylko osłabionego lotnika, ale i silnik jego aparatu.

PAŹDZIERNIK

SŁONCE	
wschód	zachód
6-14	16-25
K S t Z Y C	
wschód	zachód
13-9	22-27
DŁ. dnia Ubyto	
10-11	5-36

PIĄTEK

Dzisiaj św. Seweryna.

Jutro św. Rafała.

FEAFRY

TEATR WIELKI: premiera „Dzwony Kornewilla”.

SŁONCE	
wschód	zachód
6-14	16-25
K S t Z Y C	
wschód	zachód
13-9	22-27
DŁ. dnia Ubyto	
10-11	5-36

TEATR NARODOWY: „Śluby pańskie” Fredry.

TEATR NOWY: Dziś i jutro „Dowod osobisty” Pawlikowskiej-Jasnowskiej.

TEATR LETNI: dziś po raz 26-ty komedia Sardou „Cwiartka papieru”.

POLSKI: „Klub Pickwicka” z Zellerowiczem, codziennie przy wypełnionej widowni.

MALY: „Zwycięska pleć” z Romanówną, Piaskowską, Ziemińskim i Kreczmarem.

KAMERALNY: „Matura”.

ATENEUM: „Szkoła żon” z Jaraczem.

MALICKIEJ: ostatni raz „Profesja pani Warren”.

CYRULIK WARSZAWSKI: „Kariera Alfa Omega”.

OPRETKA przy ul. Karowej: „Wesoła wdówka”.

RADIO

Piątek, 23 października.

6.30 „Kiedy ranne...” 6.33 Gimnastyka. 6.50 Muzyka (pl.). 7.15 Dzien por. 7.30 Muzyka (pl.). 8.00 Aud. dla szkół.

11.30 Audycja dla szkół (dla dzieci st.): słuchowisko p. t. „O tym, jak król Łokietek w Ojcowie się ukrywał”. 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03 „Wschodnie nastroje” w wyk. Zespołu N. Mańskiej 12.40 „Wełniane sweterki” — pogad. M. Ankielowej. 12.50 Dzien. pol. 15.00 Wiad. gosp. 15.15 Muzyka salon w wyk. Ork. M. Webera (pl.). 15.55 „Jak spędzić święto?” 16.00 Film, plastyka, architektura. 16.10 Pogad. społeczna. 16.15 Rozmowa z chorymi ks. kapelana Michała Ręka (ze Lwowa). 16.30 1-sza wieżanka pieśni ludowych śląskich Nr. 1 w oprac. H. Niczego w wyk. Chóru Miesz. Kolejarzy Śląskich. 17.00 „Bulgaria — kraj pieśni” — odczyt — wygt. J. Krawczyńska. 17.15 Konc. solistów. Wyk.: St. Jarzębski (skrzypce) i S. Nadgrzyński (fortepian). 17.50 Encyklopedia mówiona w oprac. St. Broniewskiego (z Krakowa). 18.00 Pogad. aktualna. 18.10 Wiad. sport. 18.20 Konc. rekl. 18.45 Progr. na jutro, 18.50 „Na targowisku” — reportaż E. Iwaszkiewicza. 19.00 „Portret cesarza” — fragment z powieści M. Rusinka pt. „Pluton z Dzikiej Łąki”. 19.20 „Z pieśni po kraju” — aud. prow. prof. Br. Rutkowskiego. 19.45 Fragment operowy. 20.00 „Trochę muzyki angielskiej” w wyk. ork. A. Hermana (z Krakowa). 20.45 Dzien. wieczor. 20.55 Pogad. aktualna. 21.00 Muzyka lekka (pl.). 22.00 Ryszard Strauss: Kwartet fortepianowy c-moll op. 13. 22.30 „Ogródek udre-

czeń” — skecz St. Elmira. 22.45 Mała Ork. P. R. z udz. M. Zabejdy-Sumickiego.

Sobota, dn. 24 października

6.30 „Kiedy ranne...” 6.33 Gimnastyka. 6.50 Muzyka (pl.). 7.15 Dzien. por. 7.30 Muzyka (pl.). 8.00 Aud. dla szkół.

11.30 „Śpiewajmy piosenki” — aud. prow. prof. Br. Rutkowskiego. 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03 Konc. rozrywkowy (pl.). 12.40 „Skrzynka roln.” — inż. W. Tarkowski. 12.50 Dzien. poludn.

14.30 Teatr Wyobraźni dla dzieci st. „Mapa” — J. Ostrowskiego. 15.00 Wiad. gosp. 15.15 Muzyka baletowa (pl.). 16.00 Nasz program w oprac. J. Opieńskiego. 16.10 Życie kult. stolicy. 16.15 Zespół P. Rynasa. 17.00 Serenady w wykonaniu W. Luczyńskiego (tenor). 17.20 Utwory fort. na 4 ręce w wyk. L. Strassberżanki i Wł. Szpilmana. 17.50 Przegląd wydaw. — prof. H. Mościcki. 18.00 Pogad. aktualna. 18.10 Wiad. sport. 18.20 Konc. rekl. 18.45 Progr. na jutro. 18.50 Pogad. aktualna. 19.00 Aud. dla Polaków z zagranicy: „Hej, hej, do knieji!” — słuchowisko w oprac. St. Sojeckiego (z Poznania). 19.30 Konc. rozrywk. w wyk. Ork. T. Seredyńskiego z udz. E. Stobel-skich (ze Lwowa). 20.30 „Nowości liter.” — omówi L. Piwiński. 20.45 Dzien. wiecz. 20.55 Pogad. aktualna. 21.00 Recital skrzypce, E. Zimbalista. 21.30 Konc. wiecz. w wyk. O. K. Symf. P. R. pod dyr. M. Mierzejewskiego. 22.00 „Rzeczna opowieść o miłości Rymwida i Azalii” z ilustracjami, parodia radiowa w oprac. J. Czyścieckiego. 22.30 Muz. tan. w wyk. Małej Ork. P. R.

Krzysztoforski był mistrzem

w popelnianiu nadużyć

Zakończenie przewodu sądowego

Zejnający w procesie radomskim o nadużycia skarbowe biegły Nycz, stwierdził w swej ekspertyzie nadużyć oskarżonego Krzysztoforskiego, że Krzysztoforski był w tej dziedzinie swego rodzaju mistrzem. Ekspertyza dowiodła, że nadużycia Krzyszto-

forskiego były możliwe tylko w porozumieniu z odpowiedzialnymi urzędnikami Kasy Skarbowej, Urzędu Skarbowego i Wydziału Powiatowego. Brak było poza tym dozoru ze strony wydziału III Izby Skarbowej.

Z zeznań oskarżonego Lemań-

skiego wyszło na jaw, że jakkolwiek wiadano o dawna o nadużyciach Krzysztoforskiego, i nie miano do niego zaufania, jednak nie spiesono się z wyciągnięciem odpowiednich konsekwencji. Między in. oskarżony Werchowski mówi o swych krokach zmierzających do ustalenia przekroczeń służbowych Krzysztoforskiego usprawiedliwia ich zbyt powolne tempo... brakiem czasu.

Po zakończeniu rozprawy sądowej, przewodniczący ogłosił zamknięcie przewodu sądowego i przerwę do piątku 23 bm.

Czy ks. Juliana holenderska ma krew żydowską?

„Daily Express” podaje ciekawe wiadomości, dotyczące zaręczyn ks. Bernarda v. Lippe z księżniczką Julią Holenderską.

Oto młodzi narzeczeni udali się niedawno autem do majątku Reckenwalde na Śląsku, gdzie zamieszkuje matka pana młodego.

Gdy następnie ks. Bernard Lippe przebywał w Berlinie i zaprosił do ulubionej restauracji swoich przyjaciół i towarzyszy, z którymi służył w organizacjach S.S., zjawił się tam przelozony jego i

oswiadczył księciu, że będzie musiał go ukarać za brak dyscypliny. Zdziwienie narzeczonego i jego towarzyszy było duże, nie wiedzieli bowiem, na czym polega brak subordynacji.

Okazało się, że każdy członek S. S. ma w razie, gdy zamierza się żenić, przedłożyć wyższemu władzom wywód genealogiczny narzeczonej, wykazujący, że jest ona w stu procentach aryjką. Ksiądz v. Lippe nie uczynił tego, uważając, że narzeczoną jest dosyć znaną osobą i nie podlega tym przepisom.

O 2.999.700 za mało żydów wyjeżdża w listopadzie do Palestyny!

Centralny Wydział Palestyński w Warszawie przewiduje dalsze zahamowanie wychodźstwa do Palestyny w okresie najbliższych miesięcy.

O ile do listopada nie zostanie rozstrzygnięta sprawa przydziału nowych certyfikatów dla wychodźców do Palestyny, w przyszłym miesiącu wyemigruje za-

ledwie 300 osób na podstawie wezwań imiennych nadsyłanych żonom i członkom rodzin emigrantów już przebywających w Palestynie.

W ciągu listopada przewidziane jest tylko dwukrotne odejście statku z emigrantami do Palestyny.

Bezczelne oszustwo żyda

Naiwny Polak ukarany

Niezwykle beczelne oszustwo zanotowała policja w Chorzowie. Zwrócił się mianowicie z doniesieniem Leon Szymczak, urzędnik techniczny z Katowic (Andrzeja 12), który zamówił u żydowskiego kupca Bau-

mingera w Chorzowie (Wolności 37) futro za umówioną cenę 550 zł i przy zamówieniu wpłacił zadeptek w wysokości 250 zł. Kiedy futro miało być już wykonane i Szymczak przybył po jego odbiór, Bauminger oświadczył, że wobec zmiany cen futer nie może mu go oddać za umówioną cenę i obecnie kosztować ono będzie 750 zł. Ponieważ Szymczak nie zgodził się na to i zażądał zwrotu pieniędzy, Bauminger oświadczył, że zamówienia nie można cofnąć i obecnie nie chce wydać futra za umówioną cenę, ani też zwrócić pieniędzy. Sprawa zajęła się policja. (A.B.)

Wyjaśnienie

W części nakładu niedzielnego numeru naszego pisma omyłkowo wydrukowaliśmy przy podpisie dr. K. Molendzińskiego tytuł „Prof.”, dodany omyłkowo przez jednego z naszych współpracowników.

ogłoszenia drogine

MEBLE 100 ZŁ. miesięczne. przedzielne: apylnia, stolowy, gabinet skromniejszy 50. Nowy Świat 30, róg Piarkiego.

Mundurki, paltoty uczniowskie. M. WELNY, jesienne nowości JE-DWABIE najtaniej kupicie: magazyn Jerzego Szynkiewskiego, Chmielna 35. Nowoortwarta filia Marszałkowska 46.

Generalna ofensywa na Madryt

W stolicy chaos i niezadowolenie

Tłum przerywa mowę premiera

LIZBONA, 21. 10. Dzisiaj rano — jak donosi korespondent Reutersa — powstańcy rozpoczęli na wszystkich frontach wokół Madrytu generalną ofensywę. O godzinie 13 piechota i konnica powstańcze, po przygotowaniu artyleryjskim, zaczęły posuwać się naprzód. Nad frontem unoszą się liczne samoloty powstańcze różnych typów, ostrzeliwując pozycje wojsk rządowych i czyniąc niemożliwą wszelką działalność lotniczą wojsk madryckich.

Główny atak został skierowany na Naval Carnero. Wojska rządowe stawiają zacięty opór.

Na rozkaz Moskwy

SEWILLA, 21. 10. Uciekinierzy z Madrytu stwierdzają, iż w stolicy panuje chaos i niezadowolenie, a kobiety i dzieci manifestują na rzecz zaprzestania rozlewu krwi i oddania Madrytu.

Premier Largo Caballero usiłował ogłosić z balkonu rady ministrów deklarację, która jednak spotkała się z protestami słuchaczy, a liczni członkowie milicji porzucili broń. Uciekinierzy twierdzą dalej, że premier spełnia tylko rozkazy Moskwy i — wbrew ogólnym nastrojom, panującym w stolicy — przygotowuje wraz ze związkami zawodowymi jej obronę pod kierownictwem fachowców sowieckich, oficerów armii czerwonej. Dzienniki w Madrycie nie ukrywają już grozy położenia. Dowódca dywizji gwardii ma-

rokańskiej i gen. Valera, głównodowodzący w walkach o Madryt uważają zdobycie stolicy za rzecz pewną i to w najkrótszym czasie, albowiem obrońcy komunistyczni nie posiadają należytego wywiczenia i dyscypliny wojskowej.

Wojska rządowe, które przypuściły kontratak na Illescas, zostały odparte z wielkimi dla nich stratami. W Oviedo oddziały powstańcze oczyszczają w dalszym ciągu teren, prowadząc do całkowitej pacyfikacji Asturii.

Przywódcą radykałów — za powstaniem

SALAMANKA, 21. 10. Były premier hiszpański i przywódca stronnictwa radykałów Alexander Lerroux ogłosił list, w którym wypowiada się bez zastrzeżeń po stronie powstańców. Lerroux podkreśla, że każdy dobry Hiszpan musi być zwolennikiem powstania narodowego. Armia i państwo tworzą jedność w Hiszpanii. Co się tyczy przyszłej formy rządów to zdaniem Lerroux przywódcy wojskowi nie mają za miarę wprowadzenia dyktatury reakcyjnej. Lerroux był jednym z pierwszych republikanów w Hiszpanii i odegrał ogromną rolę w proklamowaniu republiki w r. 1931.

Czerwoni kupują żołnierzy

ARLES, 21. 10. W miejscowych kopalniach agencji rządu hiszpańskiego prowadzą zupełnie otwar-

cie akcję werbunkową dla milicji czerwonej. W ciągu ostatnich dni wyruszyło na front 4-ech górników w wieku od 24—28 lat. Każdy z nich otrzymał premię w wysokości 8.000 franków.

WEŁNY, JEDWABIE

Dział materiałów męskich

Konopka i Redulski
Marszałkowska 130

Rewelacje paryskiego dziennika

W Madrycie rządzi Rosenberg

Largo Caballero kreaturą sowieckiego ambasadora

PARYŻ, 21. 10. „Figaro” potępia w ostrych słowach akcję Sowietów w sprawie rzekomego naruszenia przez niektóre państwa zasady neutralności wobec wydarzeń hiszpańskich, określając je jako manewr, pełen hipokryzji.

Sowiety są krajem, który najmniej ma prawa oskarżenia innych o naruszenie zasady nieinterwencji, gdyż nie tylko same oddawna prowadziły podziemną robotę w Madrycie, tworząc szereg komórek komunistycznych i utrzymując wielu swych agentów, lecz ponadto dostarczają broni amunicji czerwonym milicjom i czynnie ingerują w wewnętrzne sprawy Hiszpanii. Dzieje się to za pośrednictwem ambasadora sowieckiego w Madrycie Rosenberga, który stał się obecnie tajnym i wszechpotężnym doradcą rządu. Można nawet powiedzieć, że Rosenberg jest obecnie właściwym gubernatorem Madrytu.

Stanowisko to zdobył sobie przez swą akcję pośredniczącą pomiędzy komunistami i anarchi-

stami oraz pomiędzy przedstawicielami skrajnej lewicy a prezydentem Azana. Rozpoczęła się ona po wzięciu Badajoz przez powstańców, gdy komuniści hiszpańscy przyszli do wniosku, że gabinet Giralda jest zbyt słaby. Komuniści zdołali nawet wtedy przekonać anarchistów, iż koniecznym jest ogłoszenie dyktatury proletariatu, koncepcję tę Rosenberg uznał za niezbędnie ważną ze względu na oddziały, jakie mogłyby wywołać na terenie międzynarodowym. Pragnąc utrzymać wobec zagranicy fikcję, iż w Madrycie istnieje rząd demokratyczny, Rosenberg wywarł nacisk na komunistów w kierunku utworzenia gabinetu Largo Caballero, w którego skład weszli komuniści, anarchiści i socjaliści.

Ambasador Rosenberg — jak twierdzi „Figaro” — wywiera obecnie przemożny wpływ na członków rządu, odgrywając rolę czynnika koordynującego w panującym obecnie w Madrycie chaosie. Jednym z pomysłów Rosenberga jest również wywiezienie za gra-

W dniu dzisiejszym odbyło się posiedzenie Komitetu Ekonomicznego Ministrów.

Komitet Ekonomiczny stwierdził, że wobec stanowczej decyzji utrzymania nadal niezmiennego

polityki walutowej, istnieje konieczność zdecydowanego przeciwdziałania się wszelkim nagłym, spekulacyjnym zmianom cen i zmianom w kosztach własnych produkcji i wymiany. Spekulacyjne zwyczaje cen artykułów przemysłowych i rolniczych, nieuzasadnione momentami kalkulacji handlowej, spowodować mogą niepożądane perturbacje i wypaczyć naturalny rozwój koniunktury, który zarysował się tak wyraźnie w okresie sierpnia i września r. b.

W tej myśli — niezależnie od zarządzeń administracyjnych, wydanych przez p. premiera — Komitet Ekonomiczny rozpoczął dyskusję w sprawie zarządzeń o charakterze gospodarczym, mających przeciwdziałać wszelkiej spekulacji.

W najbliższych dniach odbędzie się drugie w tej sprawie posiedzenie Komitetu Ekonomicznego Ministrów, na którym pp. ministrowie roln. i ref. roln. oraz przem. i handlu przedstawiają odpowiednie projekty wniosków.

Nowa podróż min. Becka

Tym razem do Londynu

W warszawskich kołach politycznych rozeszła się dzisiaj wiadomość, że Minister Spraw Zagranicznych, p. Józef Beck ma udać się z oficjalną wizytą do Londynu. Byłaby to rewizyta, złożona ministrowi Edenowi, który bawił w ubiegłym roku w Warszawie. Termin podróży jest jakoby jeszcze nie ustalony. Według obiegają-

cych pogłosek wizyta ta nastąpiłaby w pierwszej połowie listopada.

Wiadomość powyższą łączy się z dzisiejszą bytnością u ministra Becka ambasadora Wielkiej Brytanii, p. sir Howard Kennard, który miał złożyć p. ministrowi Beckowi oficjalne zaproszenie rządu brytyjskiego.

Ludność polska na Litwie pozbawiona nabożeństw

KRÓLEWIEC, 21. 10. — Z okazji wizytacji parafii w Łopkach, dokonanej przez ks. biskupa Mtułonisa, ludność polska tej parafii wręczyła biskupowi petycję w sprawie przywrócenia języka polskiego w kościele. Na prośby ludności, która ze łzami w oczach prosiła o poparcie tej petycji, tłumacząc, że nie rozumiejącą po litewsku, nie może uczęszczać na

nabożeństwa i słuchać kazań w języku litewskim, ks. biskup odpowiedział po polsku, że nie będąc bezpośrednim zwierzchnikiem parafian, nie może nic w tej sprawie zadecydować. Zalecił wrócić się z tą sprawą do arcybiskupa. Poinformowany, że ludność już to uczyniła, zalecił czekać cierpliwie na odpowiedź.

Hakata hula w Gdańsku

Nieuzasadnione aresztowanie urzędnika P. K. P.

GDĄŃSK, 21. 10. Dziś o godz. 7-ej rano stawil się do gdańskich prezydenta policji celem przesłuchania kierownik parowozowni P. K. P. w Gdańsku Leon Gebel, oskarżony o obrazę interesu publicznego przez rzekome nazwanie jednego z funkcjonariuszy kolejowych „niemiecką świnią”.

Po przesłuchaniu Gebel został niezwłocznie osadzony w areszcie, w 2 godziny później aresztowanego stawiono przed sędzią do spraw politycznych, który zasądził go na 250 guldenów kary, z zamianą na 25 dni aresztu.

Wypadek powyższy jest dla tego niezwykły, że w iże gdańskie aresztowały i osadziły w więzieniu dla błażego powodu funkcjonariusza kolei, pełniącego bardzo odpowiedzialne funkcje związane z bezpieczeństwem ruchu kolejowego. Do osadzenia w areszcie Gebela nie było najmniejszego powodu, gdyż nie zachodziła obawa ucieczki wymienionego jako obywatela gdańskiego i urzędnika kolei.

Ulgi dla inwestycji przemysłowych i handlowych

We wtorek, 20 b. m., odbyło się w Izbie Przem.-Handl. w Warszawie posiedzenie połączonych komisji skarbowych, na którym dyskutowano projekt dekretu o popieraniu ruchu inwestycyjnego.

Dekret ten b. szczegółowo wylicza ulgi dla inwestycji przemysłowych i rolnych, uchylając całkowicie postanowienia ustawy z 1933 r. o ulgach dla nowoznaczonych budowli.

W dyskusji zarysowały się dwa obozy: jeden to kupiectwo polskie, które domagało się rozszerzenia przepisów o ulgach na większą ilość inwestycji, m. in.

za miejsce wysokości 1 milimetra przez szerokość jednej szpal ty (na wszystkich stronach po 6 szpalt): na 1-ej stronie — 1 zł. w tekście (wśród artykułów) — 70 gr., w reklamach (wśród ogłoszeń) — 50 gr. na ostatniej stronie — 60 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. Komunikaty i wyjaśnienia — 1.50 zł. opisy specjalne — 3 zł., lekar- skie — 30 gr. Nekrologia po ? gr. Obrobie po 20 gr. za wyraz, duże litery w ogłoszeniach „drobnych” liczy się za oddzielne wyrazy „tłusty druk — podwójnie. Notatki reklamowe oznacza się cyfrą (N.), a komunikaty i wyjaśnienia cyfrą (K.) Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Wydział ogłoszeń: Aleje Jerozolimskie 3 — biuro czynne od godz. 9 rano do 6 wiecz.

Kategoryczne dementi rządu Rzeszy

Niemcy nie dostarczali broni powstańcom

BERLIN, 21. 10. Charge d'affaires niemiecki w Londynie ks. Bismarck złożył dziś w imieniu swego rządu notę przewodniczącemu komisji nieinterwencji w Londynie. W nocie tej odpiiera rząd Rzeszy kategorycznie stawiane mu przez rząd madrycki i sowiecki zarzuty rzekomego dostar-

czania broni powstańcom hiszpańskim.

Odpierając te zarzuty w niezwykle kategorycznym i stanowczym tonie nota niemiecka podaje szereg faktów naruszenia układu nieinterwencji przez stronę sowiecką. Zarzuty niemieckie uzupełnione są obfitym materiałem dowodowym.

Gwarancje bez sojuszu

proponuje Francja Belgii

PARYŻ, 21. 10. Min. Delbos zakomunikował wczoraj wiecz. ambasadorowi belgijskiemu, iż Francja gotowa jest zgodzić się, aby Belgia w przyszłości miała gwarancje przeciwko atakowi bez obowiązku udzielenia ze swej strony gwarancji, że przyjdzie z pomocą innym mocarstwom. Delbos podkreślił miał jednak, że o ile Belgia otrzymała ma obietnicę

współpracy armii francuskiej na terenie Belgii, Bruksela zobowiązać się musi, że nie będzie prowadzić rokowań o podobny traktat z Niemcami. Francja pragnie uniknąć, aby szczegóły współpracy wojskowej francusko-belgijskiej mogły stać się przedmiotem poufnej wymiany informacji pomiędzy Belgią a Niemcami.

Wojna gospodarcza w Palestynie

Arabowie organizują własny handel i finanse

JEROZOLIMA, 21. 10. Arabskie koła gospodarcze podjęły obecnie inicjatywę zawiązania wielkiego towarzystwa akcyjnego dla finansowania handlu i produkcji arabskiej.

Naczelny komitet arabski otrzymał od króla Ibn Sauda depeşe gratulacyjną z racji zakończenia strajku. Ibu Saud nawołuje do zachowania spokoju i utrzymania ładu, jako najbardziej celowej metody dla zrealizowania postulatów arabskich. Według niepotwierdzonych na razie wiadomości, znany przywódca powstańców arabskich Fauzi Bey miał potajemnie udać się do Jerozolimy, gdzie odbył rozmowy z przewodcami Arabów palestyńskich, zgadzając się na dochowanie rozejmu i zaniechanie akcji terrorystycznej na czas trwania prac komisji królewskiej.

Wyrok śmierci na Arabów

JEROZOLIMA, 21. 10. Sąd przysięgłych w Jaffie skazał dzi-

siaj na karę śmierci dwóch Arabów, oskarżonych o zamordowanie dwóch żydów w dniu 20 kwietnia b. r.

Na sporach chińsko-japońskich

chce zarobić Anglia

Pożyczka 10 mil. funtów dla Chin

LONDYN, 21. 10. Pogłoski o udzieleniu przez Anglię Chinom kredytów w wysokości 10 mil. funtów, znajdują potwierdzenie. Wobec tego nastroje antyangielskie w prasie japońskiej bardzo się wzmogły. Anglia oskarżana jest o chęć doprowadzenia rokowań chińsko-japońskich do otwartej zerwania i o systematyczne podsycanie w Chinach nastrojów antyjapońskich.

Przez demonstracyjne udzielenie Chinom pożyczki, Anglia, według dzienników tokijskich, dąży do zrozumienia Japonii, iż nigdy

M. n. Ciano w Berlinie

Wizyta u Neuratha. — Defilada młodzieży

BERLIN, 21. 10. Włoski minister spraw zagranicznych hr. Ciano di Cortelazzo złożył wizytę ministrowi spraw zagranicznych Rzeszy baronowi Neurathowi, z którym odbył dłuższą rozmowę. W godzinach południowych von Neurath rewizytował ministra Ciano w hotelu Adlon.

BERLIN, 21. 10. O godz. 17.30 minister spr. zagr. Włoch Ciano udał się do pałacu sportowego, gdzie odbyła się defilada 15 tysięcy członków młodzieży hitlerowskiej obojga płci. W odpowiedzi na powitalne przemówienie szefa organizacji młodzieży hitlerowskiej von Schiracha, Ciano wygłosił krótkie przemówienie, dziękując za zgotowane mu przyjęcie.

Wieczorem minister spraw zagranicznych von Neurath wydał na cześć ministra Ciano przyję-

cie, w którym obok przedstawicieli rządu i władz niemieckich wzięli udział poseł włoski w Berlinie Atolco wraz z całym personelem poselstwa oraz osoby, towarzyszące hr. Ciano.

Minister Ciano, dziękując za gościnne przyjęcie, oświadczył, iż Mussolini polecił mu przekazać kanclerzowi Rzeszy, rządowi Rzeszy i narodowi niemieckiemu fałszywskie pozdrowienie.

Zamówienia amerykańskie

w Żyrardowie

Zakłady Żyrardowskie otrzymały ostatnio dość duże zamówienia zagraniczne. M. in. amerykańskie domy handlowe dokonały ostatnio zamówienia na dostawę polskich płócien lnianych na ogólną sumę około 250.000 zł. Jest to zamówienie próbne.

Likwidacja Stowarzyszeń Wolnomyślicieli

Decyzja rozwiązująca stowarzyszenia

uprawomocniła się wczoraj

W dniu wczorajszym uprawomocniła się decyzja Komisarza Rządu m. st. Warszawy, rozwiązująca Stowarzyszenie Myśli Wolnej w Warszawie. Zarząd Stowarzyszenia nie skorzystał z terminu dwutygodniowego, przewidzianego ustawą na odwołanie od decyzji Wojewody.

Decyzja, rozwiązująca Stowarzyszenia Myśli Wolnej jest zatem ostateczna.

W dniu dzisiejszym zostanie mianowany likwidator Stowarzyszenia Myśli Wolnej, który bezpośrednio po dokonaniu formalności, związanych z odpięczętowaniem lokalu, skomunikuje się z

200 tysięcy reksistów w marszu na Brukselę

PARYŻ, 21. 10. Havas podaje wiadomość z Brukseli, iż reksistów zapowiedzieli na najbliższą niedzielę „marsz na Brukselę” 200 tys. swoich zwolenników.

zainteresowanymi urzędami prowincjonalnymi w przedmiocie wyznaczenia 20 likwidatorów, którzy przeprowadzą na prowincji akcję likwidacyjną organizacji wolnomyślicielskich.

REDAKCJA: Warszawa, Al. Jerozolimskie 121. Telefony. 666-62 (sekretariat) 666-99 (ogólny). Sekretarz redakcji przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt w godz. 12—13.
ADMINISTRACJA: Warszawa, Al. Jerozolimskie 121. Telefon: 691-66, Księgowność i Kasa 220-30. Dział Ogłoszeń i Kantor (prenumerata) — Aleje Jerozolimskie 3a. I piętro, tel. 7-27-33. Skrzynka pocztowa 745. Adres telegraficzny — ABC Warszawa.
PRZEDSIAWICIEL: Piotrków Irybunalski, Słowackiego 8, tel. 59. Włocławek, Cyganki 24, tel. 136.
PRENUMERATA: miejscowa (z odnośnikiem do domu) i na prowincji zł. 2.30 miesięcznie; wydanie B wraz z dziełami Siemkiewicza zł. 3.30 miesięcznie.

Ceny ogłoszeń: za miejsce wysokości 1 milimetra przez szerokość jednej szpal ty (na wszystkich stronach po 6 szpalt): na 1-ej stronie — 1 zł. w tekście (wśród artykułów) — 70 gr., w reklamach (wśród ogłoszeń) — 50 gr. na ostatniej stronie — 60 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. Komunikaty i wyjaśnienia — 1.50 zł. opisy specjalne — 3 zł., lekar- skie — 30 gr. Nekrologia po ? gr. Obrobie po 20 gr. za wyraz, duże litery w ogłoszeniach „drobnych” liczy się za oddzielne wyrazy „tłusty druk — podwójnie. Notatki reklamowe oznacza się cyfrą (N.), a komunikaty i wyjaśnienia cyfrą (K.) Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Wydział ogłoszeń: Aleje Jerozolimskie 3 — biuro czynne od godz. 9 rano do 6 wiecz.